

In secundam partem primum huic partis principalis de moribus ritibus et erroribus eorum qui sancta inhabitat terram p[ro]ficiuntur incipit.

Ostea quae in superioribus sancte peregrinatio[n]is Hierosolymitane loca descripta sunt figuris pariter et scriptis superest ordine cognitio iuxta pollicitum, incolarum et indigenarum locorum et rite, leges ritus et mores, immo perfidiam detestabilem, pestiferos errores, heresies, damnatas, prout a nobis inter peregrinandum exacta indagine et inquisitione studiosa potuerunt deprehendi, in medium producere, atque hic sub compendio annotare, ad laudem et honorem vincere fidei nostre orthodoxie, sancteque rhomane ecclesie catholice, que absque macula etرعا ga sponsa permanet decora, sponso suo christo fideliter coniuncta, qui semetipm tradidit pro ea ut illam sanctificaret mundans eam lauacro aque in verbo vite, ut exhiberet ipse sibi eam gloriosam sanctam et immaculatam. Ad ignominiam vero et confusione illorum perfidorum superborum et obstinatorum, siue sarracenorū qui pseudo sui prophete Mahometi, sacrilegas imitantur leges, immo fabulas inanes siue scismaticorum eisdem in terris existentium, qui se falso christi cognominant cultores, ore quidem confitentes se nosse deum, quem tamē factis negant, ab obedientia sancte rhomane ecclesie pro sua superbia et arrogancia pertinaciter segregati. Proinde etiam longe a salute effecti, eo quod omnis qui est extra arcam Noe, id est ecclesiam sanctam catholicam et apostolicam, pereat necesse est. Longe profecto ab his peccatoribus salus, quia iustificationes domini non recte exquisierunt, suorum dogmata heresiarcharum pure et simplici quam nos amplectimur (feliciter sane) veritati praferentes. Generatio porro peruersa est et infideles filii, genitores, consilio et sine prudentia, vitam saperent et intelligerent quod inobedienti Sauli regi dixit Samuel propheta, Numquid vult dominus holocausta aut victimas et non potius ut obediatur voce sue, Nam et ipse dominus dicit, qui ecclesia non audierit (intelligens procul dubio eam quam ipse supra petram fidei edificauit, atque fundavit rhomanam scilicet) sit tibi tanquam ethnicus et publicanus, maior est enim obedientia quam victimae, et auscultare magis quam offerre adipisci arietum. Quoniā quasi peccatum ariolandi est repugnare, et quasi scelus idolatrie nolle a cōfessore. Sola est profecto que fidei meritum possidet obedientia, sine qua quisque infidelis coniunctus, etiam si fidelis esse videat. Sed hac de re infra latius disseret. Hoc unum adiectum velim, premonitus fore cupio eius rei lectorē, quod nequaquam mihi in presentiarū desumpti contra hos quos narrabo errores cognosci aut configere disputando. Id enim longe supra meas esse vires, id longe meā supergrederent facultate. Id quodque ante nos diu actum est per patres et maiores nostros tum eruditissimos tum etiam sanctissimos viros, multaque ea super re labore est sudatum in sacris generalibus conciliis et synodis. In quibus tamen multum graues sunt editi canones contra eosdem. Ceperunt autem ut omnibus notum est homines generalia celebrari concilia a temporibus Constantini. In precedentibus namque annis persecutio feruente, docendarū plebiū minime dabat facultas. Unū christiani tas in diversas hereses scissa est, quod non erat licentia episcopis in unū conuenire nisi tpe supradicti imperatoris. Ipse enim dedit facultatem christianis libere congregari. Sub hoc etiam sancti patres in concilio Niceno de omni orbe terrarū conuenientes iuxta fidem euangelicam et apostolicam, scilicet post apostolos symbolū tradiderunt. Inter cetera autem concilia, quatuor esse scimus venerabiles synodos que tota principaliter fidem complectuntur, quasi quartuor euangelia vel totidem paradisi flumina. Harum nicena synodus, ccxviii. eporum constantino augusto imperante pacta est. In qua arriane proficie cognitata est blasphemia quā de iniquitate sancte trinitatis idem arrius assertbat cōsubstantialē deo patri dum filium eadem sancta synodus per symbolū diffinivit.

Secunda synodus, c. l. patrum sub Theodosio seniori constantinopolitano congregata est, que macedonium spiritum sanctum esse negante condemnata cōsubstantialē patri et filio spiritum sanctum demonstrauit, dans symboli formam quā toti grecorum et latinorum professio in ecclesiis predicit. Tercia synodus ephesina prima ducentorum episcoporum sub iuniore Theodosio augusto edita est, que Nestoriū duas personas in Christo assertentem iusto anathemate

cōdemnānit. ostendens manere in duabus naturiōnā dñi nostri Iesu christi psonā.
Quarta synodus chalcedonensis. dc. xxx. sacerdotū sub Marciano principe habita est. in qua Euticen cōstantinopolitanū abbatem verbi dei et carnis vnam naturam pronunciantē et eius defensorē Diocorū quondam alexandrīnū episcopū et rursum Nestorū cum reliquis hereticis vna patrū sententia predamnauit. pdicans eadē synodus christum dñm de virgine sic natum. vt in eo substantiā diuine et humane cōfiteamur nature. Hę sunt quattuor synodi principales. fidei doctrinā plenissime predicatorēs. Verum nō solū in istis sed et in alijs multis ac cilijs temporū successu. varijs in locis celebratis. nō modo acerrime disputatum fuit cōtra illos heresum inuentores erectatores. De quibus infra suis dicetur locis. sed et tremendis ac terribilibus sententijs et graibus censuris in eos est fulminatū. Ergo his pmissis et p̄suppositis tanq; prius et abolum studiosissime ventilatis animus est mihi dumtaxat eos quos inter lustrandum terras illas et perscrutandū incolarū mores et obseruātias. cōperi errores. pura recitare veritate et simplici stilo designare. Eo potissimum fine vt talibus cognitis errorib; qui bus sancta illa fedatur terra. orthodoxor; animi magis ac magis inardescant. cōcidentur. cōfortenturq; cōtra pessimos et p̄phanos locor; illorū sacrorū nō tam inhabitatores q̄s maculatores. Ita vt si vñq; deo volente. ac sancta disponente ecclesia villa arriserit oportunitas. p̄fidos illos exturbandi et exterminādi. i. p̄ veri christi cultores. ac christiane religionis zelatores. more fortissimor; quondam et zelosissimor; machabecor;. pmptiores paratiores scrupulioresq; inueniantur. p̄ christo. p̄ q̄s eius vlciscenda iniuria. p̄ fidei deniq; et sacratissime terre illius expurgatione. animas suas ponendi. morteq; subiectas vñ honestam tum etiam sanctam.

Leterū vt ordinatus in rem veniam. primū omnium de sarracenis et eorum legib; dissērcere institui mei est. Postac de aliorū varijs sectis ex ordine dicturus. verū quo sarracenorum error et p̄phana let amplius elucescat siatq; cognitu euidentior. In primis de ipoz sarracenorū maledicto seductore scilicet Mahumeto pauca duxi premit tenda videlicet.

Primo	ortu et origine siue nativitate.
Secundo	dētestabili vita et cōuersatione.
Tercio de eius	secte pestifere introductione.
Quarto	misera et infelici morte.
Quinto de articuloz in alkorano siue lege eius cōtentorum enumeratione. et iporum cōpendiosa improbatione siue sugillatione. ppter rudes quosq; ne fabulas illas. diuina oracula putent. q̄ nil prossus habent fundamenti.	

De ortu et origine Mahumeti.

Primum capitulum.

O tempore quo Bonifacius papa quartus ecclesie et homane presidebat. et focas imperiū administrabat. qui regnare cepit Anno dñi. dc. quinto. vt tradit̄ historie. quo videlicet tempore Losdroe rex persarū. grauissima bella ecclesie mouens. multas et homanorū. puincias et ipam etiam His rosolvam inuasit. ac destruens ecclesias. sacraq; loca. p̄phanans. inter ce tera que rapuit. etiam crucem sanctam pro parte ibi ab Helena relictam asportavit. nam fuit ille perditionis filius Mahumet. currente iam dominice incarnationis anno dc. sexto. sub die vice simateria mensis Aprilis. Cuius nativitatis exordium. vite quoq; et cōversationis mortisq; scriem omnē. libellus quidam qui in transmarinis partib; habetur famosus. sed et Vincenti beluacei. in speculo suo historiali. li. xxiiij. ca. xxix. et sequentibus multis. diffuse tradit ad modum et copiose. ex quibus que sequuntur cōpendiosius sunt extracta. atq; in ordinē historie redacta. Fuit siquidē vir quidā in arabia. cui nomē abdimenech. sarracen⁹ genere siue agarenus. Nā sarraceni. p̄rie sunt aga reni. vt pote nō ex sara legitima consorte et cōthorali Abrae. sed ex agar eius concubina.

descendentes et progenie scz Ismaelis. unde et ismaelite etiam dicuntur. cuius manus
et liber Genesios testatur contra omnes et manus omnium contra eum. Hic ergo Abdime
nech exorem sui ritus et cultus accepit (nam venerem ut ceteri arabes colebat.) ex qua si
lium genuit nomen illi imponens Mahumet. quod interpretatum pfusionem faciens pre
loqui. cōgruo certe presagio et impositum qui sibi suisque perpetua cōpararet cōfusionem.
Hunc diem nativitatis mahumei solemne habent sarraceni. et per dies septem cōtinu
os venerantur. crupulis et cōmessationibus rebusque veneris vacantes singulis annis.
Leterum natus mahumet. paulopost utroque orbatus parente. pupillus et orphanus
mansit. cuius misertus patrius suis cognomento abdemutalla. in tutela et curam cum
suscepit. educauitque in arabia in loco quodam cui nomen Salinqua. Coluit et ipse ma
humet idola cum omni domo et generatione sua. Cumque iam infantile excessisset etatem
iuuenis factus. cuiusdā nobilis et praeuiuitis matrone vidue nomine Ladigan famu
lus effectus est. cum camelis eius et asinis in syriam. et alia loca finitima merces defe
rens. donec tandem eam suo captam amore et calliditate seducta duxit uxorem. Vlerum
etiam legitur qd a primeua sua etate mercator fuerit. atque cum camelis suis in egyptum et
palestinā cum iudeis et christianis pergens. ab eis vetus et nouū didicerit testamentū.
atque magus perfectissimus euaserit. Et dum sic discurrens corrazinā ingredere p
rovinciam. cui Ladigan que supra dominabat. et diversas species aromaticas ad eā cres
bro afferret. cepit ei mulier ipa familiarius adherere. quā ipse incantationū suarum pre
strictam fantasmate cepit paulatim in errorē inducere. asserens quia ipse esset summus p
pheta et nunciū dei. Suffragabant autē verbis eis tam incautationū prestigia qd sue
calliditatis ingenia copiosa. Qua opinione potens mulier adeo decepta fuit. qd cum vi
dua esset cum sibi assumptū maritū. et omnia sua ei tradidit bona. De hoc ipse mahumet
in alkorano suo testatur. scribēs deū sibi dixisse in hec verba. Nonne tu fuisti orphanus
et collectus es. in errore et iustificatus es. pauper et ditatus es.

De detestabili vita et cōuersatione mahumeti.

Secundum capitulum.

Oro ubi se mahumet locupletatū eiusce mulieris opibus vidit. elattis ani
mo. cogitauit super omnē gentem et patriam illā regnū sibi usurpare. Sed
dum hoc effectui dare facile nō posset presertim cum paucos adhuc habes
ret fautores. arte et ingenio ut poterat vtebatur. simulans se dei pphetam et
nuncium. quo vel sic regiam tandem nanciseretur dignitatē. Cumque sibi hoc modo pro
phete nomen falso assumpsisset. ingressus est ad homines qui tanto facilis qualibet a
stutie machinatione decipi poterant. qd longius ab omni sapientia et vsu ciuitatis.
totiusque humanae prudentie honestate per agros et villulas sequestrati. quid dei nunci
us vel ppheta esset. aut in quo cognosci deberet. deniqd quid inter veritatem et mendacium.
inter fatuitatem distaret et prudentiam. discernere prorsus nesciebant. Ad hos seducendos
quorundā (de quibus postea dicemus) ope et cōsilio nō mediocriter cōfortatus. In pri
mis homines ad se pestiferos et viariū insidiatores fugitiuos. homicidas. predones. ra
ptores. latronesque attraxit. quos ad deuia siluarū cacumina montū atque prima fontib
loca circūquaq; mittebat. Insidiari scz negotiatorib; et iter agentibus. occidere et pda
ri eos. atque diripere omnia que vel negociationis vel necessitatis causa bona portassent.
Nam et ipse qd met cū primo ppheticie sue ipse. de ciuitate veniret ad mechā. camelū pau
peri cuius abstulit. atque cū iam quadragintātrū esset anno 2. tali beneficio. pphicationis
sue primordia dedicauit. Hi autē qui in mecha erāt magnō eum odio psequabant. eo qd
oīa eius maleficia nossent. Quippe qui cū latro esset et predo. pphetam se dei stultis ho
minibus mentiebas. Abiit ergo inde in quandā ciuitatē destructā. quam ex maiori pte
paupes inhabitabāt iudei. ī quā ingressus ut iusticie sue regulā. modūque sue ppheticie on
deret pupillis cuiusdā carpentarij filiis domū vi abstulit. sibi in ea templū pstituēs. Ex
hac ciuitate quot et quāta mala. damna et bella. et viatoribus et locorū incolis intulerit.
quot etiam ex suis sociis amiserit. longū esset euoluere. maxime tamē insidiariū insultus
die et nocte agens. vigintisex numero confictus siue cōgressus hostiles in pauperes. co

tempore gessit. nouem per se. reliquos per socios. Hec sive prophetie exordia fuere. Et quod deterius longe erat. si quis ei in huiusmodi maleficis contradicere aut eum redarguere presumisset. morte cum vel per se vel per suos proditorie ingulabat. sicuti (quod certum est) senem quandam iudeum in lecto dormientem ideo preter ceteros fecit ingulari. quia se ab eo vituperatum dicebat. Animaduertat quisque rationis compos. si hec ad deiphietae pertineant. in quibus nil aliud quam fraus et violentia. atque humani sanguinis effusio (quod latronum est. proximum) apparuit. Quis rurique non dico prophetam. sed qui vel modicam dei noticiam haberet talia fecisse auditus est. An non poterat se de illo video (ut reliqua sileam) aliter vindicare nisi dormiente co-foderet. quod auditu horrendum est. Sed unde hoc enim nisi a diabolo qui et ipse homicida exit ab initio. Aut ubi est id quod de scipo in alkora non suo tradit. missum videlicet se cum pietate et misericordia. quod quo modo verum ubi tanta in homines feritas. tanta crudelitas agebat. Letera plurima eius detestanda trahit facinora. que ipsum fuisse pseudo prophetam et ras omnis iniquitatis evidenter conuicerent. si pre ocio in medium adducere liceret. sed ratione habendam pro lectori censui magis. Hoc unum ex multis velim adiectum. risu profecto dignum. quod cum ipse quadam vice cum suis satellitibus pergeret. contra eos qui sibi pro sua malitia obedire contempserant. vixit et vulneratus. labro superiori cocullo. co-fractis genis. dentiumque inferiorum medio excusso. ac vultu miserabiliter dilacerato. vix a sociis defensus cvasit. Et cum se penumero diceret semper se decem habere angelos custodes sibi a deo datos ne vnguis ledetur. liquido apparuit. quia mentira est iniquitas sibi. Mirum profecto videri cuiusque potest. quo pacto is dei. nuncius et prophetam haberi potuerit. cuius ut brevi verbo omnem describamur vitam. alia non fuit actio quam homines interficere et aliena diripere. ut ostensum est. atque stupra incestus et adulteria perpetrare. quod nunc paucis absoluimus. Erat siquidem ipse Mahumet preter tantam tyrannide omnium hominum sui temporis impudicissimus atque impurissimus qui etiam suo alkorano tale non erubuit dedecus inscriberet diceret (sicut patet legenti) tale donum a deo renibus suis datum ut quadraginta viros in coitum quantumlibet potentissimos possent adequare. ubi quoque inter cetera rebus se odoriferis et potissimum mulieribus astiterit delectari. Pudet profecto hoc in loco ad specialia descendere que tamquam illum porcum sive inserere prophetie puduit minime. Quid enim turpius quam quod ipse de suavore que Alia vocabatur legitur fecisse. Hec enim cum pulchra esset et dedita libidini. a quodam cui nomen Zaphagan amabatur. qui et co-suetudinaria cum ea adulterium. ipso mahumeto sciente et consentiente agebat. Lungo super hoc a quodam argueretur. qui diceret mulierum copiam esse. nec decere tantum hominem a muliercula de honestari. dignaque eam fore repudio. Respondit mahumet. nullam sibi ex omnibus quas habebat viroribus illam esse chariorem. neque se vel de aliis verbis vel de eius adulterio curare aut sibi dilectam dimittere velle. quin etiam in alkorano suo eam affirmat innocentem fuisse et hoc sibi divinitus reuelatum. De hismodi vero suis turpitudinibus plura iam dicerem. nisi libellum hunc in honestissimis verbis sordidari formidare. per omnia similis factus est equo et mulo quibus non est intellectus. Sed et sarraceni (ut hodie est cernere) cum in hoc imitantur. homines omnino carnales et bestiales. ut latius infra patebit.

De tempore et modo quo mahumet sectam suam
incepit. Tercium capitulum.

Radunt historie quod regnante iam Eraclio. post focam imperatorum. sub quo natus fuit mahumet. sectam suam ipsum incepit. Nam eraclius iste cepit regnare anno dñi. dc. terciodecimo. et. xxx. annis imperium rex. Bene quidem a principio faustaque pro ecclesia agens et probe. sed male cocludens. Nam heresi pessima monathelitarum qui rhamnam in christo naturam dogmatizabant depravatus. post multas victorias et gloriochos triumphos (de quibus etiam parvum in historia sancte crucis habet) a catholica fide aberrauit. Unde divina haud dubium permissione. ei tempestate sarraceni ipsum mahumeto pseudo prophetam eis ducatum probente a sedibus suis exeuntes. eraclij imperium

grauius deuastare ceperunt. Sic et Homarus mahumeti discipulus ut dicit Hugo Floriacensis circa finem imperii erachi. Damascum et regionem phenicis et Hierusalē totā et syriam et antiochiā per sarracenos occupauit. In quibus omnibus locis erant tunc temporis multi deuoti christiani in cenobis. numero etiam centenario et ducentenario et interdum ampliori dno famulantes. qui iporum sarracenoꝝ gladiis ad celestia regna pertinerunt. Circa finem itaq; eiusdem erachi vertente iam anno salutis. dc. xlii. mahumet propria nequaq; cōtentus malitia. nisi etiam velut alter draco tartareus sue pphane doctrine aut legis cauda. tercīa stellarum partē de celo deīceret. ipam suam nephandissimā secundam incepit atq; auctore diabolo perfecit hoc modo. Nam ut superius memoratū est cum se cerneret regnum arabie per vim cōsequi nō posse. per simulatam sanctitatem id tentauit. fingens se prophetam et nuncium dei. Sed quoniā rūdis et illitteratus erat. prouidit ei diabolus mille artifex. ac animarū nostrarum hostis perpetuus. peditissimos quosdā sed eruditos et doctos. tum ex iudeis. tum ex xpianis qui eidem tanq; omnis impietas instrumenta assisteret. atq; instructum. in erroribus ingiter soueret. At inter christianos precipuus fuisse legitur monachus quidam apostata vir belial nomine Sergius. qui cum in nouo informauit testamēto. De hoc Sergio scriptū reperitur. q; cum in monasterio suo grauiter delinquisset. et ob id excommunicatus et expulsus fuisset. cuiuscō rei cōfusus pudore aufugit et ad mahumetu se cōtulit. Alibi quoq; legitur q; quidā multarum litterarū clericus qui etiam Antiochic archidiaconatus fungebatur officio. cum Rhoman venisset et dignitatē quandā quam ambiebat obtinere nequiuisset. indignatus plurimum et graui cōtra ecclesiā ira et odio permotus. se huic mahumeto cōiunctit in regione Lubenne in qua cōmittū et gentiles et iudei cōmorabantur. Mahumet vero artib⁹ magis intentus adhuc idola colebat quādo h̄i ad eum venerūt. Nam horū prauo cōsilio ab initio sectam illam incepit. Volens igitur Sergio predictus aliquid facere. vnde monachis illis qui cum expulerant recōciliari mereretur (erant enī heretici nestoriani. qui dicunt virginē gloriosam mariā non deum: sed hominē tantū peperisse) omni conatu et studio mahumeto persuadebat. ut ab idolis recessens. fieret christianus nestorianus. quod dum astutia sua perfecisset discipulus eius mahumet effectus est. et Sergio se ob id nestorū nuncupauit. Cognito vero iudei q; multi etiam mahumet ip̄e ad qualemq; quasi ymbra christianitatis monachū illum sequerent et pene id quod postea per mahumetu effectū est per ipm nestorium iam fieri incepisset. inuidentes timentesq; ne in veram aliquādo christianitatē mahumet et alij incideret duos ex suis peritoribus et ceteris astutoribus submisserūt. quorū vnu Audias alter vero Cabalabar vocabatur. qui maliciosa calliditate socios se eius esse fingentes. multa eum de veteri lege docuerunt atq; in alkoranō suo (quo res p̄fisiō fieret) inscribi fecerunt. Taliū itaq; cōplicum mahumet doctus magisterio. alkoranū siue legem suam. vtriusq; testamentū coloratā auctoritatibus cōposuit. Ueris quibusdā falsa multa et omnino absurdā cōmīscens. atq; venenū vt moris est oībus hereticis sub melle abscondens. Quo sic vi perfertur cōfecto. mahumet porrectori iam fronte. hyscevidelicet armis munitus et sociis se esse prophetam et dei nuncium ad eorū salutē missum diuinitus. audenter populis meniebatur. assertens maxime ideo se missum vt christianorū et iudeorū leges. que rigide nimis essent ac severa. mitior preceptorū temperaret. p̄mulgatione. Ut autē eius missioni instar Moysi. prodigia quedā attestari viderent. assignata die populu ad certum conuocauit locum. vt legem suā in signis et prodigijs susciperet qua deceret deuotione. Tunc eo sermocinante ad plebem. columba quedā alba que in vicino erat ad hoc ipm fallacter edocita. super humerū eius aduolauit. et grana quedā in aure eius reposita vt erat solita comedēs. quasi spiritus sanct⁹ legis et verba que loquebās suggestere videbas. Lazarus q; vt fertur simili inductus cōsuetudine. vt de manu ciuius pabulū acciperet. ad vocē eius coram oībus aduenit. et quasi noue legis mandata celitus missa. que ip̄e cornibus eius alligauerat detulit. omnū cū stupore et admiratione ingenti. Sed et cyphos quosdam aureos et argēteos lacte et melle plenos. quos ip̄e certis in locis terre latēter infodierat. q; si p̄ diuinā reuelationē ibidē fecit effodi. ac populo velut in signū future abundātie

quam per eiusdem legis obseruantiam mereri deberet ostendit. Sicque quasi miraculus et magnibus dñinis congratulantes et acclamantes, fides illos sedutum ac ad legem suam quasi diuinam recipiendam pertinaciter animauit. Inde arabes ei adherentes regnum persidis ut supra habitu est infestare. ac demum orientalis impri fines usque ad Alexandriā inuadere super eraclium coperunt. Porro propter huiuscmodi sceleratissima fore facta sua Mahumet adeo percussus. cepit frequenter cadere epileptica passione. que vulgo morbus caducus appellatur. vnde crebro pstratus in terram miserabiliter caput collidebat. ac spumans abhominabiliter fedum ac visu horrendū spectaculum de se prebuit. ita q̄ etiam ad tempus omnino insaniret amens affectus. Quod certens cadigan yxor eius prima. opido tristabatur. eo q̄ impurissimo homini et epileptico nupsisset. Sed et ceteri hoc comperto in eo scandalizabantur. Quos ille conciliare sibi studens. talibz eos callidissimus nequā sermonibus demulcebat dicēs. Quotiens Gabriellem archangellum mecum cōtemplor loquentē. totiens claritatem atq̄ splendorē virtutis eius ferre nō sustinens. r̄pote homo carnalis et mortalis. deficio et cado et rapior nonnūq̄ in extasim. a sensibus prorsus alienat⁹. Credidit mulier. sed et arabes omnes usque hodie in eo persecuerant errore q̄ seductor ille ex archangeli Gabrielis (qui ei sept̄ apparuerit) ore. illas quas eis tradidit suscepit leges. Sed excecauit eos perculubio malitia eorum. et demeritis suis obscuratū habentes intellectum. iusto dei iudicio miserit errant atq̄ perditum sunt.

Demisra et infelici morte Mahumeti.

Quarum capitulum.

Eterum postea q̄ ille pseudo propheta Mahumet. primogenitus satiane multoplices suis diabolicis legibus mancipatos populos peruerit. q̄ vñ q̄ aliquis heresiarcha seduxerit. ac sanctus quisq̄ cōuerit. tandem infelici morte. actibus tamen suis dignissima a quadam emulo suo ut in quibusdā reperitur historijs toxicō infectus interiit. Vnde ut alibi legitur morbo pleuretico per septem dies egrotauit. sensibus amissis. Septimo vero die resumptis paululum viribus iratus est in eum grauiter halay filii abitalib. princeps inter suos. eo q̄ sic sensum amississet. et idipm ei significauit. Tunc ille rubore perfusus iussit nullum alium secum manere in domo. nisi alahabet filium abdemutella patrui sui. Redeunte autem egritudine septimo post die infelicem exalauit animam. orcis mox tartareis dandam. Inturnuitus venter eius et minimus sius digitus incuruatus est. Fuit autem obitus eius die lune. duodecima mensis primi. qui apud eos appellatur Rabeg anno vite sue sexagesimoterio. die quartadecima postq̄ coperat egrotare. Vita ergo ipius. lxij. extint annorum. quorum viginti tres in prophetia sua execrabilē expendit. Sed id haud pretermittendum censui. verū quidem sed ridiculosum. q̄ cum ipse adhuc viuens. precepisset discipulis suis et amicis ne eum mortuum mox sepelirent. quoniam die tercia post mortem suam assumentus esset in celū. Ibiq̄ eo defuncto preceptis parentes a secunda feria in qua obierat nō modo per triduum sed per duodecim dies prestolarentur si quis eum in celū deferret. longaq̄ fatigati expectatione. nil aliud in eo quam intolerabilē cernerent superex crescere fetorem. tandem nudum corpus sine honore indignantes sub terram proiecere. Talis ergo fuit vita mahumeti. talisq̄ finis profecto miserabilis. Porro seductore illo et pseudo prophetā sic mortuo. omnes facile eius deprehensa falsitate (nam omnia quae dixerat irrita et inania cernebant) reuersi sunt vniquisq̄ ad suam quam ante tenuerat seatam. paucis de sua cognatione exceptis. qui se in regno succedere sperabant. Eo quidem tempore fuit Ebubeer vir callidus et prudens. qui nō multo post regnum adeptus est. Et quanc̄ id filio abitalib nomine halay principi inter discipulos et amicos mahumeti vehementer displicuisse. adeo tamē eum rex obsequijs delinuit et blanditijs. ut sponte ei regnum post se delegaret. Hic ergo eos qui auersi fuerant lege mahumetica. omni ingenio ad eam reuocans. iterum eos errori et stulticie mancipauit. Quidā enī metu penaru. quidā spe honoris. alij alterius cuiuslibet lucri causa. omnes tamen simulatorie. non ex animo rediere. Iste quoq̄ successor Mahumeti iam dictus.

calypha a suis cognominatus. postea q̄ in regno cōfirmatum se vidit. predecessori suo templum equidem satis preciosum in mecha fieri fecit. et sumptuosam artificiosamq; maiorem immodū in eo sepulturā. Nam fertur q̄ sarcophagū i quo ossa mahumeti erāt recondita. vndiq; per circumitū circūdedit ferro. ac repositis clanculo magnis de adamentis frustis in superiori parte templi. et sarcophago p̄ virtutē lapidis illius in ferrū agentis. paulisper a terra eleuato. suspensum quasi miraculose in aere cernebat. quo artificio delusi populi. credebant eius corpus ob sanctitatē suā sic eleuari. atq; in eo errore sic dementati semper p̄stiterunt. Utet anno dñi. Mcccclxx. vii certa et veridica cōperi relatione. subito horrenda venit tempestas (divina haud dubiū dispositōe) mīcabant fulgura. tonitrua terribilia resonabāt. ignis descendit de celo: et grando ingens. in mecham et templū p̄serratum. atq; sepulchrū illius maledicti seductoris cū corpore ei⁹ in p̄fundum terre vel certe inferni detruserunt. ita q̄ nullo deinceps modo aut studio p̄t inueniri. Magna q̄ templi pars corruens. igni cōsumpta est. atq; ita p̄sēdo sui xp̄hēte reliquias et corpore sarraceni priuati sūt et si intelligere vellent vehemēter valde cōfusi. Sed induratū habentes cor in iniquitatibus. suum nequaq; possunt agnoscere crōrem: ira dei manente super eos. Et quia sic rebelles sunt lumini: iusta dei sentētia. tenebris obscuratū habentes intellectū. et alienati a vita dei per ignorantiā que est in illis. propter cecitatem et duriciam cordis ip̄oz. vt apostolus dicit. in tenebris ambulāt. in tenebris tandem exteriōres ad suū damnatissimū xp̄hetam pellendi.

De articulis in alkorano seu lege mahumetica cōtentis. cum eorum cōpendiosa improbatione ppter vulgares.

Quintum capitulum

Lkoranū mahumeti siue legem execrabilē p̄phanam. si quis tantū nactus ocij. vi possit diu et diu legerit relegeritq; q̄slepe. p̄prio profecto cōpertum ex ploratiq; habebit experientia. q̄ tota illa scriptura adeo cōmixta est et cōfusa. vt quicquid ibi est: totum sine cōtinuatione. sine cōpositione. absq; omni verborum aut sententiārum ordine vel colore. postremo absq; vlo sensu et ratione possum videtur. ita vt nihil ibi sit. quod homini placere possit aut animum oblectare. Nam si eloquentia cōsideretur. nemo tam turpiter aliquid arabice scripsit. Quantum enī ad sapientes arabicos scriptores quid est tota alkorani litera vel scriptura. nisi digna risu barbaries. Ego ibi nihil video (si tamē esse pōest aliqd) boni. Nam mala illic reperi multa dubiū non est. que vel stultis quilibet similiter aut certe multo elegātius fingere posset. Esto tamē bona. ibi videtur esse aliqua. vt verbi gratia. q̄ aliquādo ieiunetur. oretur. et elemosine aliquae fiant. Nunquid primū talia inuēta sunt a mahumeto. O quanto sanctius. quanto honestius. quanto rōnabilitius. Moises. helias et alij xp̄hetarū plurimi. Johannes q̄ baptista. atq; ip̄e omniū dñs salvator nositer et ieumauerūt et orauerūt et misericordias impenderūt. et nos q̄z ieiunare orare et elemosynas dare ante monstruosam mahumeti p̄phetiam longis ante temporib; docuerunt. Lesset celsus mahumet earū rerum velle magister primus. quarū nec dignus fuit discipulus esse vel ultimus. et de his infra latius. Ceterū si quis forte obijciat in alkorano scriptum esse et ab ip̄o mahumeto predicatum legem hanc tales esse qualis nec ab hominib; nec a demonib; fieri potest. Respondem⁹ ipm in primis tales certe elegisse quibus eam daret rusticissimos videlicet atq; rudissimos et prorsus aggrestes. qui et nouiter de diversis sectis venerantip̄amq; adhuc linguam arabicā ad plenū ignorabant. qui omnino nullius essent discretionis vt eam diuidicare aut discernere noscent. Deinde cōcedimus profectio per oīa et libera p̄fitemur voce. q̄ vere tam stulta tam in honesta tāq; irrationalibilis scriptura. nec ab hominib; nec a demonib; fieri potest. Puto enim q̄ etiam demones talia scribere erubescerēt. Idq; in p̄cessu patebit magis magis.

Sunt etenim in alkorano duodecim articuli ceteris principaliores cōtentū. quorū sic cinctam narrationē: et improbationē quoad sub cōpendio fieri potest ex quodam libello excerptam his inserere opere p̄cium duxi optimo respectu. quē quidē libellum. Pētrus quondā alfonsi iudeus cōfecit qui licet inter sarracenos nutritus fuerit. tamen ius

clisma relicto ad fidem christi cōuersus est circa annum dñi millesimū centesimū sextū
in quo libello sarracenum quendam introducit eum redarguentē hunc in modum. **Dicari** nō desino petre. cur paternā fidem relinques (quod optime feceris) christianorū
fidem delegisti et nō ponis sarracenorū. cum quibus semper cōuersatus atq; nutritus
es. lingua intelligis. libros legiā. Lex enī illa probatur esse larga. de presentis vite deli-
tis: multa cōtinens mandata. gaudiāq; re promittens suis cultorib; ineffabilia. paucis
deniq; et nō multis onerans eos preceptis. **Primus articulus.** Hanc in die tantū
eo s iubet quinques orare. **Secundus.** At anteq; orent: vt pfectā habeat mundiciā.
pcepit preputiū. manus. brachia. os. nares. aures. oculos. capillos decentissime. et ad
ultimū pedes lavare. quo facto. publica voce precantur. vnum cōfidentes dñi: qui nul-
lum similem sibi habeat aut equale. eiusq; ppheta mabumetū. **Tercius.** Nensem
preterea integrum in anno ieiunant et ieiunantes nocturno tempore comedunt. diurno
abstinent. **Quartus.** Semel aut per singulos annos propter solani recognitionem
ad dominū dei que est in mecha iubentur ire. et ibi adorare. eamq; incōsultib; regumē
nis circumire. Itemq; lapides per media femora retro pro lapidando diabolo iacere.
Hanc domū dicūt Adam cum de paradiſo exulasset. dño extixisse. et omnibus filijs
suis (donec Abraam venit) locum orationis fuisse. Qui vice Abraam eam instaurauit
atq; in ea vota youens dño sacrificia obulit. Quā et filio suo Ismaeli post mortem re-
liqui. eius et omnibus filijs eius per multa annos currícula. donec mabumet nat⁹ est
orandi domus permansi. Quo natō: deus eam sibi cunctisq; generationib; suis et se-
quacibus. hereditariam promisi.

Quintus. Amplius dei aduersarios et eorum pphetas. iubentur predari. captiuare
et interficere modis deniq; omnibus persequi ac delere nisi resipiscere. et ad eorum fidē
cōverti voluerint. aut indictū seruitus censum persoluere.

Sextus. Absoluta deniq; est eis et pcessa omnis caro preter porci carnē et sanguinē
vel morticinū: ad recessū. respūntq; quicqd in dei noīe nō fuerit cōsecratum.

Septimus. Licet preter hec illis eodē tempore quatuor legitimas habere uxores.
et repudiata qualibet aliā semper accipere. ita tamē vt nunq; quaternariū numerū tran-
scendant. In repudio q; id obseruatur vt eis vsc; tertio. quamlibet repudiare et eam
rursus liceat recipere. Empicias vero et captiuas quo quis habere voluerit et nutritre
poterit. licetū erit. et easdē rendendi denuo: emendiq; libera habet potestatē. sic tamē vt
postq; semel grauidā fecerit: nequaq; eā ulterius iugo seruitutis stringere possit.

Octauis. Cōceditur insup eis vt de pphria cognitione uxores accipient. quatenus
sanguinis sui proles accrescat. et fortius inter eos amicicie vinculum vigeat.

Nonus. De possessionibus recuperandis. iudicia talia sunt inter eos qualia et apud
hebreos. vt sc; petitor testibus cōprobet. ac negator semetipm expurget. Testes autem.
nullos nisi valde probatas personas suscipiunt. quibus sc; credere fidemq; possunt ad-
hibere sine iuramento.

Decimus. In alīs plerisq; iudicialibus mosalce legis custodiūt morē. vt qui homi-
nis sanguinē fuderit. eadem pena plectat. Et quisquis in adulterio deprehensus fuerit:
cum adultera pariter lapideatur. Qui autē cum alia qualibet fornicatus fuerit: octogin-
ta sustinet plagas siue flagella. Pari mō si q; de furto cōvincatur primarice et secunda.
reberibus castigetur. pro tercia vice manū. pro quarta autē pedem amittat. sed p quin-
ta suspendat. Et qui homini culibet membrū abstulerit: digno redimat precio. In alīs
lex talionis obseruetur. oculū sc; p oculo. dentem pro dente et c.

Undecimus. a vino semper abstinere iubentur. quoniam seminariū et fomes omnis
peccati esse probatur.

Duodecimus. Promisit tandem deus sibi et fidiī suo prophete credentibus. legisq;
illius obseruantibus mandata. paradisum id est ortum delitarum preterfluentibus a-
quis irriguum. In quo sedes perpetuas habentes. arborum vmbbris protegentur. nec
calore affligentur nec frigore. sed omnium ciborum et fructuum generibus rescentur.
Quicquid appetit? cuiq; suggestet. inueniet coraz se cōfestim. Induentur sericis vestib;

omni coloribus. in delitiis accubabunt. current angeli pincernarum ministerio inter eos cum vasibus aureis et argenteis vinum offerentes atque dicentes. Comedit et bibite in omnibus leticia. quoniam quod deus vobis promisit. ecce compleuit. Jungenturque virginibus speciosissimis quas nec humanus nec demoniacus violavit contactus. iacinti et coralli splendore forma prestantioribus. Hec bona credentibus dabuntur. Non credentibus autem deo et mahumeto eius prophete. erit infernalis pena sine fine. Quantiscunque vero peccatis colligatus quisque fuerit. si in die mortis sue. deo et mahumeto eius prophete crediderit. ipso interueniente saluus erit. Hec et alia plurima. cum tu petre a puero et ab ipsis pene cunabulis nouisses scripta. et ab omni sarracenorum gente maxima celebratione habita. Cur christiana et non potius sarracenica religionem es sectatus?

Responsio Petri alfonsi ad hec. Quanque inquit orationis tue contextus: plurimum decoris habeat. dulcedinisque. apud eos scilicet qui summum bonum in delitiis esse putant. de me tamen id sperare te mirum est. ut ad id persuadendum insteteris: in quo me nullatenus falli posse sciebas. Certum est enim mihi nec incopertum. quis mahumet fuerit. quomodo callida se simulatione prophetam confinxerit. et ad hoc machinandum quis ei consiliarius extiterit. Qe autem dicas me libros sarracenorum legisse. linguam scire ac semper inter eos fuisse nutritum. non siccirco convenit ut etiam legem sequar eorum. quam si per singula que narrasti mandata discurrimus. quantum rationis habeat aut fundamenti facile poterimus inuenire.

Primus. quoniam quinques in die mahumet orandum precepit. ideo utique fecit quia suorum consilio et eruditione doctorum (de quibus supra mentio facta est) mediatricem inter iudeorum et christianorum legem. suam voluit esse. non quidem probitate sua. neque iussu aut adiutorio dei. sed propria dumtaxat et suorum temeritate et iniuriae. Iudei namque secundum legem ter in die orant. Christiani vero septies. sed iste mediū ponens inter utrumque. nec ter nec septies sed quinques iussit orare.

Secundus. quoniam autem priusque orient manus et brachia ceteraque corporis membra abluiunt. id nequaquam ad orationem noscitur pertinere. Nam ad orationes quidem mundari oportet intrinsecus: non extrinsecus. Mundicia vero de membrorum ablutione pertinebat ad stelle veneris cultores. qui eam adorare volentes. ad modum femine se aptabant. ora oculosque tergentes et huiusmodi. Quia vero in puncto stelle veneris (ut aiunt) mahumet rex effectus est. et per omnem vitam suam impudicissimum fuit. ideo hoc in veneris honorem fieri precepit. Igitur dum sarraceni frequenti corporum lotione se credunt purificare. apte sane hoc illis dici potest quod et iudeis similia facientibus dominus noster dixit. Ne vobis hypocrite. qui mundatis quod deforis est: intus autem pleni estis rapina et iniuriae. Quid enim prodest totiens lauare manus et pedes. extergere caput et ita orationibus insistere. ubi cor et animus occupata sunt in effusione sanguinis diripientis substantias alienis. vixibus quoque aliorum et filiis captiuandis.

Tercius. Per mensum etiam aīs integrum. in anno precepit mahumet suos ieiunare. quo via carnis restringant. Sed dic queso mihi. quid prodest per diem ieiunare et per noctem terque quaterque comedere: optimis replere epulis. libidinosissime abutim mulieribus. Hec certe carnem non debilitant. non minuant concupiscentiam. sed augent sed corroborant potius. Ergo monstruosum ieiunium. Absit a nobis talis predicatorum ieiunium post quod in die expletum sic omni libidini. ingluwiei. crapulis et commessationibus per noctem operā impendere precipit ut non ob aliud ieiunium instituisse videatur. quod ut postea voluptuosius et appetitus. oīm turpitudo libidinū exerceatur.

Quartus. quoniam vero semel in anno dicas eos ad dominū dei que est in mecha propter recognitionē ire peregrinatum. ibique circumire. lapillos purificare. et tandem orare tecum. dominūque illā iussé Ade et Abrae. scias. non eos id ex aliqua autoritate habere. sed quasi cōmentum quoddam finxit. Antea enim quae legem suam Mahumet predicasset. idolis pleena erat domus illa. Hic ergo gradū siste et ego tibi aperte monstrabo. qualis illa domus prius extiterit. quod ibi fuerit sacrū. et cur illic ire et que dicta sunt mahumet facere iussēti. Duo filii Loth Amon scilicet Moab hanc dominū honorabant. ibique duo colebant

Idola. vnum ex albo factum lapide. quod mercurium. alterum ex nigro quod eam os appellabant. Et istud quidem ex nigro lapide: in honorez saturni. alterum ex albo: in martis honorem venerabans. Et bis in anno ad hec idola adoranda/ corum ascendebant cultores. Ad martem quidē quando sol primum intrat arietis gradum. quoniam aries honor est martis. In cuius discessione vt mos erat lapides iacebantur. Ad saturnum vero quando sol primum gradum libre ingrediebatur. quia libra honor erat saturni. Sicqz nudi ac tonsis capitibus thurificabant. Arabes quoqz cum amonitis et moabitis hec idola adorabant. Longissimo post tempore veniens mahumet. pristinā gentis cōsuetudinem nolens tollere. quasi mutato quodammodo more incōsuis operios tegumentis domum circūire permisit. Sed ne videretur idolis sacrificare p̄cipere. Saturni simulachrū in parlete in angulo domus cōstituit. cui? nc apparet facies: dorsum extra posuit. idolum vero martis quia vndiqz erat sculptum. subtus terram misit lapidemqz superposuit. Hominibus autem qui ibi ad adorandum cōueniunt. lapides istos osculari precepit. et humiliatis tonsiloz capitibus inter crura lapides retro iactare. qui et dorsa denudabant quod est signum pristine legis. et ad effugandū demones. se hoc modo lapides iacere dicunt. quos clam in eo rīti potius venerantur. Et hec est ipsa preclara mahumeti industria. immo malicia vt cum a ceterorum cultu idolorū suos inhibuerit. Istud tamē in honorē veneris apud mecham suā fieri permisit: quin etiam precepit. Ne ipam dominā suā venerem in qua se potentissimū iactitabat penitus relinqueret sine honore. Cuius etiā rei gratia: diem veneris quā nos sextam appellamus feriam. voluit a suis lege perpetuā celebrem obseruari (quod et sarraceni vsqz hodie faciunt) quemadmodū nos diem dominicā festiuamus. et sabbatum īdei. longe tamen alia et alia ratione.

Quintus. Preterea dicas. aduersarios dei et legis sine mahumet iussū predari. capitare. et interficere. donec vel credant vel censum persoluant. Atqz id viam esse dei. affirmavit. profectio scias. nō id ex dei operibus habet aut preceptis. sed vel odio vel cupidine id iussit: vt suos destruerent inimicos. Necqz vlo id pacto fieri debet. immo si quis alium in suā velit cōuertere fidem vel sectā. nō id per violentiā sed per piā et rationab̄lēm informationem facere debet. Multi certe ab oīlū fuerunt heretici. quos tamen nec gladio nec coactione aliqua. sed fallacibus et dulcibus sermonib⁹ legimus vsos fuisse. Et omnes quidē ita fecisse noscuntur preter mahumetū. qui gladiis qui violentiis qui terrarū depopulationibus. qui rerum omniū direptione. qui pestundatione facultatiū. etiam nolentes: suam cogit sub legē. Vbi ergo tua manet scriptura o mahumete in alkranō posita. qua te in pietate et misericordia hominibus missum asservisti. Qualis q̄o misericordia in effusione sanguinis. latrocinijs. predis. aut mortibus. vbi etiam est oro quod in alkranō posuisti. dicens ad temetipm. Si dñs deus tuus vellet: totius seculi gentiū vniuersitas crederet. Cur ergo credere cogis. cū nullus credit etiam tuo testimoniō nisi dei voluntate. Sed dico quia nō modo in isto sed in plerisqz alijs tua sibi ipsi cōtraria et repugnās est scriptura alkranī. vt facile patet discurrenti per eam. Necqz id tibi sufficie nisi etiam viam dei esse predicares. Absit absit hoc a deo vt talis sit via eius qui ab initio fecit hominē rectum. ac in manu cōsilij sui eum reliquit. morte apposita vel vita vt libero arbitrio quod vellet eligeret. Nec quisqz de plebe eius vñqz fuit qui fecerit talia aut mandauerit fienda. via certa diaboli est. cuius tu membrū es. et quidē preclarum. Hoc tamen hic velim adiectum. Qx enim hodie sarraceni p̄sertim turcomanni id nō obseruant. hinc reor esse. quia vnumquēqz in sua fide credunt posse saluari. et id ex alkranō se dicunt habere. quod iterū priori (quod nunc impugnamus) mandato penitus est aduersum.

Sextus. Amplius cur mahumet porci comedī vietnit. ego quidē ob aliud nō arbitror. nū forte ob aliquā inter eos et christianos differentiā habendā. Hā q̄. iudei a porco et quibusdā alijs carnibus phibiti sunt. ratio certa apud eos est. qđ licet nos christiani ad litterā nō seruemus. implemus tñ mistice. quibus in nouo testamento oīa p̄ xp̄m sunt reuelata. qui cōditor etiusqz est testamenti. qui t p̄ apostolū suū dixit. Qia munda

mundis et nihil rehiciendū quod cum gratiarū actione percipitur. Nudet hic satuam il-
lam et falsam omnino adducere rationē. ob quā porcum suis phibuit. quia vīcī vī ipse
in alkōrano dicit: porcus post diluvium ex fimo camelī fuit p̄creatus. et ideo immundū
animal estūmanit. cuius tū cōtrarium habet in dialogo suo ad Abdiam iudeū. sed hec
quoniam fabulosa proorsus sunt transeo.

Septimus. Leterū illam turpitudinem quis nō exhorreat mor auditam quam non
errubuit mahomet in alkōrano ponere. de habendis videlicet quattuor v̄tores tpe
vno et eodē et repudiata qualibet: ex qualibet causa de alia ducenda. Hanc certe legem
etiam bruta animalia si loqui possent turpisimā p̄clamarent. Sed quid mirum si alijs
quattuor habere v̄tores indulxit. qui ip̄e v̄tpote canis immundissimus quindecim ha-
buit ingenuas. Ancillas vero et cōcubinas sine numero. quas omnes zelotipie amans
spiritu inclusas custodiebat ne ab alijs viderentur. neq; his erat cōtentus. sed et alioz
v̄tores sibi placitas adulterio polluerū nō verebatur. Et cum de hoc a multis arguere
tur. aiebat sibi soli hoc priuilegiū a deo fore cōcessuz. vt p̄phetas et virtutis filios ad dei
cultum p̄agaret. retorquens bestia impudentissima suam luxuriā in deum. vt p̄t in al-
korano legenti. Q̄ etiam empticias et captivas qualsibet et quotcūq; habere. emere q̄z
et vendere permisit. manifestuz est id omnino fore adulteriu. quia multotiens emit pa-
ter stupratam a filio et ecōtra.

Octauus. Quid vero mirum q̄ incestum nequaq; phibuit. sed de cognitione p̄pria
v̄tores ducere annuit. qui et sodomitam admisit nō modo circa masculos aut feminas
sed etiā cum bestiis vt liquido patet in alkōrano capitulo. iiij. vbi ita habet littera in for-
ma. Cōtineatis vos a mulieribus in menstruis et nō accedatis ad eas donec mundent.
et dum mundate fuerint accedite ad eas parte qua volueritis. Et iterū ibidē dicit. V̄to-
res vestre sint vobis tanq; vinea. excolite ergo eas qualitercūq; libuerit. Et adiungens
venenum pessimum dicit. quia re propria ad omnē voluntatē et voluptatem suā quilibet
potest v̄. Et iterum in alkōrano capitulo. xliij. dicit. Deus contulit vobis animalia vt
ex eis quedam equitare quis quedā comedere. et ex eis iuuamēta haberetis. et vt per ea
exquereremini ea que in cordibus vestris p̄poneretis. Et licet vos sarraceni textus istos
et similes passus in alkōrano. extortis quibusdā expositionibus palliare et fucare cone-
mini. tamen apud sapientes vestra expositio merito floccipenditur. Cum enī de ip̄o ve-
stro seductore legatur. q̄ cum quodā tempore iter faceret mulierē que sibi casu obuiam
venit in via opprimere voluit. que quoniam facinus horrens restituit. asinam suam porcus
ille impurissimus sodomitaq; fedissimus est aggressus. dices pro sui excusatione ad so-
cios q̄ mulier illa coitum sibi negando amplius peccauisset q̄z si centum homines oc-
cidisset. p eo q̄ ip̄e eam cum p̄pheta dei impregnasset. vnde et usq; in hodiernū tempus
sarracenoꝝ fatue mulieres. peccatum illud ab illa cōmissum muliere. deflere feruntur. que
prophetā dei hoc modo impediuit. Huiuscemodi autē insanias et nephandissimi ma-
humeti vestri fligicia fateor ob honestatem et stili verecundiam silentio transisse. ni ti-
bi ip̄e me reddere rationē coegisses. cur legem vestrā a tali datam legislatore nō eligissem
potius q̄z christianor. que castissima. que omnibus virtutibus. omni quoq; honestate
refertissima. sacraissimāq; existens. v̄tpote a deo ip̄o data. longe alia est a vestra. Lex si-
quidem dñi psalmista teste immaculata. cōuertens aias testimonii dei fidele. sapientiā
prestans gūnū. Ac vestra porcina et nec digna dici epicurea. omnū spurcissima facile
cōprobatur dīoscituroꝝ. Jamq; v̄ltra pergam.

Non. id qd postea de iudicis et iusticis v̄ris adieceras. haud im̄plentiaꝝ ipugno.
Decimus. Laudo q̄z q̄ tantis multatatis penis adulteros et fures. sed et addam. vnū
hoc solum. quia si cuncti apud vos adulteri lapidibus deberent obrui. pauci ex vobis
superstites in vita essent mansuri. quippe qui nulla recta lege matrimonia cōtrahitis. sed
potius adulteria habetis. Ad rapinas q̄z et furtū estis promptissimi. et ideo cōsulte sa-
tis. Mahometus vester simili assuetus vicio vt supra habitū est mītores cōsuluit penas
adhibendas ne a sua maledicta lege diffugeretis.

Undecim. Q̄ aut a vino suos exceptis ieiunior. diebus abstinere voluit. in p̄mptu
b ij

causa est. q̄ et regio ipsa vestra calidissima omni no sit. et ob id frigida appetibilia ma gis. qd qz ipse vester p̄feta cuti sue tūvuit. ne vicz sui vino estuantes. insultū in eum fecissent aut occidissent. quemadmodū et alie gentes aduersus suos sepe insurte re tyrannos. Nam sarraceni facilime ex ipso vino inebriant̄: moderamine nullo seruato. Preterea hic p̄ pudore atq; p̄termitto p̄hibitionis vim causam illam fabulosam et fa tuissimā proferre in medium. quā ipse in dialogo ad Abdiam iudeum assignauit sc̄ de duobus angelis. qui aroth et maroth appellabant̄. qui inebriato vino et mulierē quamdam cognoscentes in penā. in puto h̄c bil v̄sq; in diem iudicij sunt suspensi capitibus demissis. Ego enim cōfundor talia etiam scribere recitando. que delirus ille assere ve ritus nō est.

Duodecimus. ita et que de paradiſo predicauit. vana omnino sunt. nec v̄lla possunt ratione cōprobari. vt infra diffusius patebit.

Sequitur de sarracenis deḡ corū morib⁹ et errorib⁹.

Is nostris temporib⁹ et iam pridē morantur Hierosolymis diversi cultus et ritus homines videlicet Sarraceni Judei et Christiani. Verum sarraceno rum triplex est differentia p̄notanda: p̄mittendaq;. Quidā enim vocantur thurcomanni. et hi morantur ad plagam aquilonarē civitatis Hierusalē sub imperatore thurcor. Et hi multa ecclie sancte rhomane crebro inferūt mala. Quidā vero apellant̄ marrochiani. et hi in habitat Africā magnā. suntq; ad australēm partē r̄bis Hierusalē sub dominio et ditione regis eoz Darrochij. et ex his duabus nationibus nemo est Hierosolymis hodie. Sed neq; in terra sancta. nec aliquam ibi habent p̄testatem aut iurisdictionem. Alij vero nuncupant̄ Soldanini. et hi proprie morantur Hierosolymis. Quia hac tempestate: civitas ipsa Hierusalem. et terra tota promissionis est sub ditione regis soldani. qui communiter residet in magno Layro. Omnes he nationes sub p̄hana lege maledicti mahumeti viuūt et omnes noiant se sarracenos. Vel quia ex sara se genitos predicāt et gloriānt. vel sicut gentiles aiunt q̄ ex origine syrorum sunt quasi syrigene. ipi et cedareni a cedar filio Ismaelis. sed p̄prie ismaelites sunt. et agareni censendi potius q̄z sarraceni. utpote ab agar et eius filio ismaele origine ducentes nō a sara. Horum sarracenorum mores et obseruantie in credendis agendis et spe randis inferius late satis habentur in articulo tertio. ideo hic trāsco. H̄i hierosolymis in sua habent possessione templū Salomonis et plurimū venerant̄. qd licet primo a Habuchodonosor destruktū fuerit et postmodū a rhomanis p̄ Tiū et Vespasianū et iterū ab imperatore Helio adriano qui et Hierusalē totā funditus evenerit atq; deno instaurata a se anno imperij sui lxx. ex noise suo Helia appellauit. A viris m̄ fidelibus. subtili postea et rotundo opere templū artificiose fuit reedificatū. Aliud q̄z habet templū in suo v̄su sarraceni. in honore virginis gloriose edificatū. in eo loco p̄prie templū Salomonis. in quo ipa post p̄sentationē sui in templū predictū in cella quadā manēs diu deuotissime vixit donec sancto Joseph fuit despontata. Nam templū Salomonis predictū cū atrij suis v̄sq; ad locū illū quondā porrigebat. Et in vitroq; templo dicto sarraceni nullas prorsus immundicias sustinēt aut sordes. sed neq; patiens xpianos in aliqd eoz introire. Innumerās pene habet lampades in tēplo salomonis die noctis ardētes. Quemcūq; ibi inueniūt xpianum indilatē vel fidē abiurare cogūt vel occidūt Postremo ipi sibi viā precludētes salutis. nullū cōtra suā sectā predicantē admittūt aut disputantē. s; solo ea gladio materiali defendūt. Apostataes etiā ab ea morte interīmūt.

Līcā sectā sarracenoz. et eoz sacrilegū actorē quedā occurrit attendēda que ad maiorem informationē fidelū p̄sertim simpliciū sunt studiose notanda.

Primum

eius secte initio seu inchoatione.

Secundū

falsis et fictiōis huius secte fundamentis.

Terciū de

errorib⁹ et viciōis multiplicib⁹ in ea cōtentis.

Quartū

rōne et cā quare multitudo tāta gentiū ad tales tantosq; errores cō

Quintū

dūturnitate durationis eius.

fluerit.